

2025Z15057

Vragen van het lid **Kostić** (PvdD) aan de Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur over *het onderzoek waaruit blijkt dat TUI bakken met geld verdient aan het lijden van dolfijnen en orka's* (ingezonden 7 augustus 2025).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het rapport «Stories of Suffering: What TUI Group isn't telling you» van World Animal Protection?¹

Vraag 2

Bent u ermee bekend dat TUI ook in Nederland op grote schaal tickets verkoopt voor activiteiten met dolfijnen en orka's die in gevangenschap worden gehouden?

Vraag 3

Heeft u gezien dat TUI onder meer tickets aanbiedt voor peddelen met in gevangenschap levende dolfijnen in Dubai, zwemmen met dolfijnen in Mexico en de Dominicaanse Republiek en shows met orka's op Tenerife?^{2, 3, 4}

Vraag 4

Heeft u kennisgenomen van de lange lijst aan dierenwelzijnsmisstanden in de parken, zoals hoogzwangere dieren die moeten optreden, dolfijnenkalfjes die worden gescheiden van hun moeder, oog- en huidbeschadigingen en verwondingen?

¹ World animal protection, augustus 2025, «Stories of suffering: What TUI Group isn't telling you», (https://prdproduction.ams3.digitaloceanspaces.com/zenith/1318/2025_08/OBX348j2m6YJ8nn8UNacUtkmKvD5N9Z2VvGLY7b.pdf)

² Tuimusement, «Dolfijnen peddelen in Atlantis the Palm», (https://www.tuimusement.com/nl/verenigde-arabische-emiraten/dubai/dolphin-paddle-in-atlantis-the-palm/e_92dqww-d_168-c_182/)

³ Tuimusement, «Zwemmen met dolfijnen avontuur bij Dolphin Discovery Isla Mujeres ticket», (https://www.tuimusement.com/nl/mexico/riviera-maya-playa-del-carmen/zwemmen-met-dolfijnen-avontuur-bij-dolphin-discovery-isl-mujeres-ticket-10/e_xq7d2n-d_6460-c_112/)

⁴ Tuimusement, «Punta Cana Zwemmen met Dolfijnen», (https://www.tuimusement.com/nl/dominicaanse-republiek/punta-cana/punta-cana-zwemmen-met-dolfijnen-2/e_eq199-d_3377-c_50/)

Vraag 5

Deelt u het inzicht dat veel van deze dolfijnen en orka's onnatuurlijk gedrag moeten vertonen en daardoor lijden en stress ervaren, zoals ook wordt ondersteund door het recente advies van de Raad voor Dierenaangelegenheden (Kamerstuk 2025D23962) waarin wordt gesteld dat het erg lastig is om dolfijnen in gevangenschap te bieden wat ze nodig hebben?

Vraag 6

Kunt u bevestigen dat veel van de activiteiten die TUI aanbiedt met orka's en dolfijnen in Nederland verboden zijn, omdat we het niet in het belang van dierenwelzijn vinden?

Vraag 7

Deelt u de mening dat het vanuit dierenwelzijnsoogpunt onacceptabel is dat orka's en dolfijnen in gevangenschap worden gehouden en shows moeten doen, puur voor het vermaak van mensen? Zo nee, waarom niet?

Vraag 8

Heeft u gezien dat TUI dergelijke uitjes actief promoot, met lokkende zinnen zoals «Laat je verrassen door de aanstekelijke energie van een ontmoeting met een orka», «Een keer in je leven wil je toch met dolfijnen hebben gezwommen» en «Van 's werelds grootste pinguïnarium tot verbluffende orka- en dolfijnenshow's, je dag vliegt gewoon voorbij»? Wat vindt u hiervan?^{5, 6}

Vraag 9

Deelt u de mening van oud-Minister Adema die stelde er «onvoldoende vertrouwen» in te hebben dat publieksinteracties tussen bezoekers en wilde dieren mogelijk zijn zonder een onnatuurlijk beeld van de dieren neer te zetten? Zo nee, waarom niet en op welk onderzoek baseert u dat?⁷

Vraag 10

Bent u bereid om TUI op te roepen te stoppen met de verkoop van tickets voor uitjes die gepaard gaan met dierenleed? Zo nee, waarom niet?

Vraag 11

Bent u bereid om maatregelen te nemen zodat er een einde komt aan de Nederlandse verkoop van tickets voor dierenonvriendelijke activiteiten, zoals zwemmen met dolfijnen en shows met orka's? Zo nee, waarom niet?

Vraag 12

Kunt u bevestigen dat niet alleen in het buitenland, maar ook in het Dolfinarium nog shows met dolfijnen plaatsvinden die ingaan tegen het natuurlijke gedrag en het welzijn van de dieren?

Vraag 13

Kunt u aangeven hoe vaak, sinds de rechterlijke uitspraak van mei over het mogelijk overtreden van de wet door het Dolfinarium, de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) en/of de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) controles hebben uitgevoerd in het park? Kunt u aangeven wat de bevindingen waren van deze controles?

Vraag 14

Kunt u toezeggen dat door het ministerie wordt gewerkt aan aanvullende, juridisch houdbare onderbouwing, zodat alsnog kan worden ingegrepen bij de twintig showonderdelen waarmee het Dolfinarium de wet overtreedt? Zo nee, waarom niet?

⁵ Tuimusement, «SeaWorld® Orlando dagticket», (https://www.tuimusement.com/nl/verenigde-staten-van-amerika/orlando/seaworld-r-orlando-dagticket/e_2no4o-d_111-c_184/)

⁶ Tuimusement, «Exclusieve Loro Parque of Puerto de la Cruz retour transfer», (https://www.tuimusement.com/nl/spanje/tenerife/exclusieve-loro-parque-of-puerto-de-la-cruz-retour-transfer-5/e_92p5rq-d_302-c_161/)

⁷ Aanhangsel handelingen II, vergaderjaar 2023–2024, nr. 2110

Vraag 15

Kunt u bevestigen dat u werkt aan een verbod op publieksinteracties in dierentuinen en het onderzoek hiervoor in het voorjaar van 2026 opgeleverd zal worden? Kunt u een tijdlijn geven met daarin de verwachte inwerkingtredingsdatum van het verbod?

Vraag 16

Kunt u deze vragen één voor één en binnen de daarvoor gestelde termijn beantwoorden?